

SAAB

YTTRANDE

1 (2)

Date

Issue

Document ID

2025-04-25

Classification Company Confidentiality

Issued by

Classification Export Control

Classification Defence Secrecy

NOT EXPORT CONTROLLED

Utrikesdepartementet

(ud.remissvar@regeringskansliet.se)

Med kopia till:

(ud-nis@regeringskansliet.se)

Remiss av promemorian *En nationell kontrollförteckning över produkter med dubbla användningsområden* (UD2025/01301)

Saab AB välkomnar inbjudan att lämna synpunkter på promemorian *En nationell kontrollförteckning över produkter med dubbla användningsområden* (UD2025/01301).

I dagens säkerhetspolitiska situation, med tilltagande geopolitiska och ekonomiska spänningar, ökar betydelsen av att ha tillgång till nya teknologier och produkter. En viktig anledning till varför länder har nationella exportkontrollregler är för att säkra tillgången till känsliga produkter och teknologier för deras nationella industrier. Detta är av vikt för att kunna tillförsäkra andra länder att de produkter och den teknik som importeras inte sprids vidare.

I promemorian föreslås förordningsändringar för att införa en nationell kontrollförteckning över produkter med dubbla användningsområden som inte är förtecknade i bilaga till EU:s PDA-förordning och för vilka tillstånd ska krävas för export. Den bakomliggande orsaken till förslaget är att den aktuella multilaterala exportkontrollregimen, Wassenaar-arrangemanget, ej längre är beslutsfähi g på grund av politiska motsättningar. Även om den övervägande majoriteten av

Distribution list

Recipient

Authorisation

Approved by

Date

Authorised by

Date

medlemmarna är överens om att föra upp nya produkter och teknologier på kontrollistorna kan detta inte ske p.g.a. ryskt veto. Eftersom det saknas ett konsensusbeslut i regimen kan inte heller EU uppdatera dess kontrollista för PDA-produkter. Under de senaste två åren har därför vissa EU-medlemmar infört nationella kontrollistor för att hantera den uppkomna situationen (Spanien, Nederländerna, Frankrike, Finland och Italien). Även länder som USA och Storbritannien har redan infört nationella listor.

I fokus för diskussionen i Wassenaar-regimen har varit *framväxande teknik*. Med sådan avses till exempel artificiell intelligens, avancerade material, halvledarteknik, additiv tillverkning (3D-skrivare), dataanalys (till exempel hantering av "big data" och maskinlärning), hypersoniska farkoster, kvantteknik och bioteknik. Tillgång till sådan teknik är av stor betydelse för svensk försvarsindustri. Det förslag som nu läggs av regeringen innefattar bl.a. följande teknologier: additiv tillverkning, integrerade kretsar, utrustning för tillverkning av halvledarenheter, utrustning för svepelektronmikroskop samt kvantdatorer. En synpunkt på promemorian är att den borde ha varit tydligare med att ange vilken teknik som skall omfattas, samt varför just den har inkluderats i förslaget till en nationell kontrollförteckning.

Saab AB välkomnar att en nationell kontrollförteckning införs avseende framväxande teknologier och som möjliggör att sådan teknik kan komma svensk industri till godo. En sådan nationell kontrollista borde dock ha införts tidigare mot bakgrund den nationella kontroll som redan införts i viktiga samarbetsländer som USA, Frankrike och Finland.

Saab AB ser en efterlevnadsrisk i den fragmentering som nu uppstår i förhållande till EU:s PDA-förordning. Det är av vikt att de nationella listorna är ensade samt att de finns lätt tillgängliga för industrin. Därutöver kan det förutses att den påverkan EU:s PDA-förordning har haft på andra icke-medlemmar, som ofta använt förordningen som mall för deras egen PDA-kontroll, kommer att minska.

Saab AB anser att avsnittet om konsekvenser i promemorian borde ha tagit fasta på det faktum att denna kontroll kommer att få effekter för svensk innovation och industri. Eftersom det här är fråga om verksamheter som kan bedrivas utan tillstånd är det även viktigt att försöka göra en bedömning av hur många företag som kommer att påverkas.

Christer Ahlström

Vice President and Head of Export Compliance, Group Legal Affairs